

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6P/37/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3612201178
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Štefanová
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2012:3612201178.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske samosudkyňou JUDr. Barborou Štefanovou vo veci starostlivosti súdu o mal. K. P., X.. XX.X.XXXX a mal. X. P.Ú., X.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske, deti rodičov: matky K. F., L. Z. XX/XX, J. - Y. L., občianky Slovenskej republiky, zastúpenej JUDr. Editou Balážikovou, advokátkou so sídlom Jesenského 231/5, Partizánske a otca H. P., L. K. G. XXX, F., občana Slovenskej republiky, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti sa **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania doručeným tunajšiemu súdu sa otec domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k maloletým deťom na sumu 26 € mesačne u každého dieťaťa. Svoj návrh odôvodnil tým, že od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti. Uviedol, že pracuje ako živnostník, od septembra 2011 nemá žiaden príjem, nemá z čoho platiť výživné, ktoré mu bolo určené, lebo mimo toho spláca aj úver. Úver si vzal kvôli mal. K., ktorá má vážne zdravotné problémy a zdravotné úkony boli finančne náročné. Ďalej uviedol, že prenechal matke maloletých dom, ktorý si postavil a ktorého náklady na materiál vie zdokladovať. Uviedol, že matke maloletých detí prenechal auto, ktoré matka maloletých predala, pričom cena auta nebola odrátaná od výživného, celú sumu si ponechala matka maloletých. Matka maloletých mu tiež znemožnila prístup k jeho telefónnemu číslu, ktoré mu slúžilo na účely podnikania. V septembri 2011 nahlásila matka maloletých údajnú stratu karty a číslo bolo zablokované, čím mu boli znemožnené možné objednávky a výsledkom toho je, že je bez práce. Uviedol, že odporkyňa ho osočuje, ohovára, klame a tým špiní jeho meno a ničí mu renomé.

6P/37/2012

-2-

Matka maloletých detí s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasila a navrhla návrh v celom rozsahu zamietnuť. Namietala, že otec maloletých nepreukázal takú zmenu pomerov, ktorá by mohla mať zásadný vplyv na jeho vyživovaciu povinnosť. Uviedla, návrh na zníženie vyživovacej povinnosti podal otec maloletých len z tendenčných dôvodov, aby sa vyhol ďalšiemu trestnému stíhaniu pre prečin zanedbania povinnej výživy, pre ktorý trestný čin už bol stíhaný v r. 2011. Trestné stíhanie však bolo zastavené z dôvodu, že vyživovaciu povinnosť dodatočne splnil. V súčasnosti je proti nemu vedené

trestné stíhanie opakovane. Matka maloletých z dôvodu neplatenia výživného bola nútená požiadať ÚPSVaR Partizánske o poskytnutie náhradného výživného, ktoré jej bolo poskytnuté rozhodnutím zo dňa 24.1.2012, a to v sume 60 € na mal. X. a v sume 100 € na mal. K., s účinnosťou od 1.1.2012. Matka maloletých ďalej uviedla, že tvrdenia, ktorými otec maloletých zdôvodňuje svoj návrh na zníženie výživného, sa nezakladajú na pravde. Dom, v ktorom žili, bol domom otca matky maloletých detí, v súčasnosti po smrti otca, je jeho vlastníkom sestra matky maloletých. Taktiež telefónna karta bola vo výlučnom vlastníctve matky maloletých. Matka maloletých tiež namietala tvrdenie otca o tom, že by si vzal úver pre potreby zdravotne postihnutej mal. K.. Maloletá K. je ťažko zdravotne postihnutá, jej zdravotný stav si vyžaduje neustálu opateru a starostlivosť matky, čo je dôvodom, pre ktorý sa matka nemôže zamestnať a musí byť vždy k dispozícii dcéry. Mal. K. trpí bližšie neurčenou poruchou zrážanlivosti krvi, flebitídou a tromboflebitídou femorálnej vény (zápal žíl) a bola jej diagnostikovaná subileosus - enteris acuta - prudký črevný katar. V mesiaci február 2012 bola prepustená z detskej fakultnej nemocnice v Bratislave, kde bola opakovane hospitalizovaná aj v mesiaci júl a december 2012 a mesiaci júl a december 2011. Pobyty v nemocniciach sú spojené s ďalšími výdavkami, ktoré matka vynakladá, okrem cestovného sú to aj výdavky na jej ubytovanie v zdravotníckom zariadení, nakoľko stav dieťaťa si vyžaduje sprievod a jej prítomnosť. Len za ubytovanie hradila v r. 2011 sumu 153,18 €. Jediným príjmom matky maloletých detí je príspevok na opatrovanie, ktorý poberá na mal. K. v sume 261,12 € mesačne. Poberá prídavky na deti v sume 45,08 € a náhradné výživné v sume 160 €. Na mal. K. poberá peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou a opotrebovaním šatstva, bielizne a obuvi v sume 17,62 € a príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na stravovanie v sume 17,62 € mesačne, príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v sume 31,71 €, t.j. jej celkový príjem je 533,15 €. Z tohto príjmu hradí mesačne sumu 70 € za elektriku a plyn, sumu 80 € za odvoz zdravotne postihnutej dcéry do školy, sumu 15 € za školské potreby, sumu 15 € za predškolské zariadenie, ktoré navštevuje mal. X., sumu 70 € za hospitalizáciu a časté zdravotné kontroly mal. K., sumu 30 € za hygienické potreby a drogériu, sumu 60 € za ovocie a jogurty, sumu 40 € za ošatenie, sumu 20 € za kredit - mobilný telefón pre mal. K..

Kolízny opatrovník odporučil návrh otca na zníženie výživného zamietnuť, nakoľko zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletých, výsluchom matky maloletých, oboznámením listinných dôkazov a to výpisom zo živnostenského registra, potvrdeniami ÚPSVaR Partizánske, správou ÚPSVaR Partizánske o šetrení pomerov, písomným vyjadrením matky, uznesením OO PZ PE ČVS ORP-389/PE-2011 zo dňa 08.07.2011, rozhodnutiami ÚPSVaR Partizánske, lekáorskými správami, prepúšťacími správami,

6P/37/2012

-3-

potvrdením o hospitalizácii, potvrdeniami za úhradu platieb sprievodnej osoby, príjmovými pokladničnými dokladmi, potvrdeniami ÚPSVaR Partizánske, oboznámením obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/11/2011 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Maloletá K. má 9 rokov, je žiačkou Základnej školy vo Veľkých Bieliciach. Maloletá X. má 5 rokov, navštevuje materskú školu. Rodičia maloletých detí neboli manželia, práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom boli upravené Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 5P/11/2011-34 zo dňa 2.3.2011. Predmetným rozsudkom boli maloleté deti zverené do starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. K. sumou 100 € mesačne a na výživu mal. X. sumou 60 € mesačne a to s účinnosťou od 1.1.2011. Z lekáorských správ (č.l. 32, 33, 34-35, 36 spisu) vyplýva, že mal. K. má ťažké zdravotné postihnutie.

Matka maloletých detí poberá peňažný príspevok za opatrovanie mal. K. v sume 261,12 € mesačne (potvrdenie ÚPSVaR Partizánske na č.l. 13 spisu), prídavky na dve deti v sume 45,08 €

mesačne (potvrdenie ÚPSVaR Partizánske na č.l. 14 spisu). Z dôvodu neplatenia výživného otcom maloletej poberá náhradné výživné na mal. K. v sume 100 € mesačne (potvrdenie ÚPSVaR Partizánske na č.l. 16 spisu) a na mal. X. v sume 60 € mesačne (potvrdenie ÚPSVaR Partizánske na č.l. 17 spisu).

Otec maloletých detí podniká na základe živnostenského oprávnenia (č.l. 4 spisu) s dňom vzniku oprávnenia 1.9.2003. Daňové priznanie za rok 2011 nemal otec maloletých detí ešte spracované.

Z obsahu spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 5P/11/2011 vyplýva, že v čase poslednej úpravy výživného navštevovali obe maloleté materskú školu. Matka maloletých poberala peňažný príspevok za opatrovanie v sume 256,17 € mesačne. Otec maloletých podnikal na základe živnostenského oprávnenia, podľa vlastného vyjadrenia dosahoval mesačný príjem cca 750 - 800 € brutto.

Podľa § 62 ods. 1-5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods.1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd

6P/37/2012

-4-

postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Zníženie výživného nikdy nie je v záujme maloletých detí, súd preto k nemu pristúpi len výnimočne. V prvom rade bolo potrebné posúdiť, či došlo k tak podstatnej zmene pomerov, ktorá by zníženie výživného odôvodňovala. Až po preukázaní podstatnej zmeny pomerov, by súd určoval novú výšku výživného. V danom prípade od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom uplynul jeden rok, za tú nedošlo k podstatnému zvýšeniu životných nákladov. K zmene pomerov došlo na strane maloletej K., ktorá v čase predchádzajúcej úpravy výživného navštevovala materskú školu, v súčasnosti

navštevuje základnú školu. Maloletá K. má ťažké zdravotné postihnutie, s tým sú spojené výrazne vyššie výdavky súvisiace s dopravou maloletej, hospitalizáciou ako i celkovým zabezpečením starostlivosti. V prípade mal. X. k zmene pomerov nedošlo. Ani u matky maloletých nedošlo k podstatnej zmene pomerov, naďalej je jej jediným príjmom príspevok na opatrovanie. Vzhľadom na závažné ochorenie mal. K., nutnosť celodennej opatery dieťaťa, nie je predpoklad, že by sa matka zamestnala. Otec maloletých detí v čase predchádzajúcej úpravy výživného podnikal na základe živnostenského oprávnenia, jeho príjem podľa vlastného vyjadrenia nebol vzhľadom na sezónny charakter jeho podnikania, pravidelný; mesačne v priemere dosahoval cca 750 - 800 € brutto. V súčasnosti otec maloletých naďalej podniká na základe živnostenského oprávnenia, pričom tvrdí, že je bez príjmu. Skutočnosť, že je otec bez príjmu odôvodňuje tým, že mu matka maloletých detí vzala mobil a nahlásením jeho straty znemožnila prijatie objednávok. Toto tvrdenie však bolo vyvrátené už samotnou výpoveďou otca maloletých, ktorý uviedol, že sa so svojim bývalým zamestnávateľom (obchodným partnerom) kontaktoval i osobne. Podnikanie otca maloletých detí teda nebolo závislé na držbe mobilného telefónu, pričom za vlastníka tohto telefónu sa navyše označila matka maloletých detí. Matka maloletých tiež poprela tvrdenia otca maloletých o tom, že by im po odchode z domácnosti zanechal dom. Rodičia maloletých detí neboli manželia, predmetný dom nenadobudli ani do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ani do podielového spoluvlastníctva. Ako vyplýva i z pripojeného spisu, dom bol vo vlastníctve otca matky maloletých. Otec maloletých detí podniká na základe živnostenského oprávnenia. Nebolo potvrdené, že by odporca nemal žiaden príjem. I keď príjem odporcu nie je stabilný, čo zodpovedá charakteru živnostenského podnikania, to neznamenaá že v prípade tzv. mimosezónneho obdobia je možné toto posúdiť ako zhoršenie pomerov a to i s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého sa podnikaním - vrátane podnikania na základe živnostenského oprávnenia - rozumie

6P/37/2012

-5-

činnosť vykonávaná za účelom zisku. Navyše súd pri rozhodovaní o výživnom berie do úvahy nielen súčasné zárobkové pomery rodiča, ale i jeho možnosti a schopnosti. Ak by teda otec maloletých nemal v súčasnosti žiaden príjem, resp. príjem oveľa nižší, je však v jeho možnostiach a schopnostiach príjem dosiahnuť, súd na toto prihliada. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že otec maloletých detí nemá zdravotné problémy, je v produktívnom veku, v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu, t.j. pred rokom, dosahoval príjem 750 - 800 € brutto. Na základe uvedených skutočností, súd nemal za preukázanú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, preto vychádzajúc zo zásady ochrany záujmov maloletých detí, návrh otca na zníženie výživného zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom Okresného súdu Partizánske.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 3 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

6P/37/2012

-6-

- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 221 ods. 1 O. s. p.).